

Öreg tél az Öreg-Bakonyban

1947-ben a csallóközi Kopács-szigeten szolgáló Nagy Ferenc erdőmestert, apai dédnagyapámat és gyermekeit, unokáit a hírhedt lakosságcsere egyezménynek köszönhetően áttelepítették Magyarországra. Több száz éves családi gyökereket szaggattak fel az embertelen politikai döntés következményei.

A hatalom a Bakonyban fekvő települést, Ajkarendeket jelölte ki számukra végleges letelepedési helyként. Az ízig-vérig sváb világban embert próbáló feladat volt új otthonot teremteni, hazát találni.

A csallóközi síkvidéki ártéri erdők után, a dimbes-dombos középhegységi táj kezdetben idegen volt. De az erdő itt is erdő. Teltek az évek és a Bakony varázsa a már nyugállományba vonult erdész dédnagyapámra is hatni kezdett. Sokat emlegette a híres bakonyi teletek, mikor a 8-as út mélyebb szakaszait a hófúvások több méteres magasságú torlásokkal rakták tele, hogy napokig mozdulni sem lehetett.

A dédnagyapám, nagyapám ma már e sváb faluban alusszák örök álmukat, de a családban máig él e kettős csallóközi és bakonyi kötődés. Így hát nem csoda, ha rokoni híreket hallva az idei magas-bakonyi térről, felkerekedtünk, hogy saját szemünkkel láthassuk a bükkösöket paplanként borító rég nem látott vastagságú hótakarót.

A kora tavaszi hangulátú Marcal-mence felől utazva, a Gerence-völgyébe belépve, döbbenetes útmenti hófalak fo-

gadtak, melyek egészen Bakonybélig kísérték utunkat. S habár február vége lévén az olvadás már mindenütt megmutatkozott, sejteni lehetett, hogy a Kőrishegy felé kapaszkodva kemény téli világ vár majd ránk. Idén az Öreg-Bakonyba visszatért a régi öreg bakonyi tél, nem könnyítve meg a fahasználati munkákat, a fakitermelők és az erdészek feladatait. Ahogy nem kímélte a vadállományt sem.

Sípcsont közepig érő hóban kapaszkodtunk a Kopasz-hegy oldalában, ahol a kefesűrű fiatalosok már messziről fehéren világítottak a lehúzott zsenge kergükkel. A csülkösvad egyes helyeken komoly hántáskárokat okozott a bükkös, kőrises fiatalosokban.

A Parajos-tető oldalában kígyózó szállító út mentén sorakozó embermagasságú bükk rönkmáglyák nem látszottak ki a hótakaró alól. A Nagy-Kurta-völgy völgyfőjében már a döntőfűrész zaja hallatszott, melyet nemsokára a jól ismert, messzire hangzó döndülés követett. A csőrös vonzó és a forwarder nehéz dízelmotorjai küszködtek a majd' méteres hótakaróval és az alatta lekvárszerű, vastag sárral. Néhány perc múlva az Eleven-főrtés töretlen havába combtőig szakadtam be.

A termelést felügyelő kerületvezető erdész kolléga, *Matyasovszky József* mosolyogva igazított útba: jobb, ha az aszfaltozott úton haladunk tovább a Kőrishegy felé. Néhány perc erejéig szóba elegyedtünk egymással, megidézve a régi bakonyi tele-

ket, melyektől az előző évek alatt már-már itt is elszoktak. Idén bezzeg a hosztoló rúd is 70 cm mélyen szaladt bele a hótakaróba. Amivel nem is lett volna különösebb baj, azon kívül, hogy lapátolni kellett a havat a tönkök körül, ha hozzá akartak férni a hajkoláshoz. A nagy havazások előtt viszont végig szinte tavaszi idő volt, többször számottevő csapadékkal. A talaj nem fagyott meg, úgy hullott rá a majd' méteres hótakaró. Így nagyon nehézkes a közelítés, a szállítás, láncolni kell a gépeket.

Megemlítettem, hogy felfelé jövet látványosak a hántáskárok a fiatalosokban. Az erdész kolléga elmesélte, hogy a letisztított erdészeti utakon a műflonok egészen Bakonybélig levonultak, csapatostul pihentek a falu feletti naposabb hegyoldalakon. Így most néma az erdő, egy-egy óznyomon kívül más állat nyomát nem lehet felfedezni.

Amikor a decemberi jegesedésről kérdeztem, elmondta, hogy nagyjából 600 méteres szinttől jelentkezett az ónos eső hatása. Szerencsére nem volt jelentős az erdőkárról, elszórta az ág- és koronatorések, a vörösfenyvesekben korona-csücszörések utalnak rá.

Jó munkát kívánva elköszöntünk egymástól, majd folytattuk utunkat a régi időket idéző öreg tél lassan olvadozó díszletei között, az Öreg-Bakony teteje felé.

Szöveg és kép: **Nagy László**

